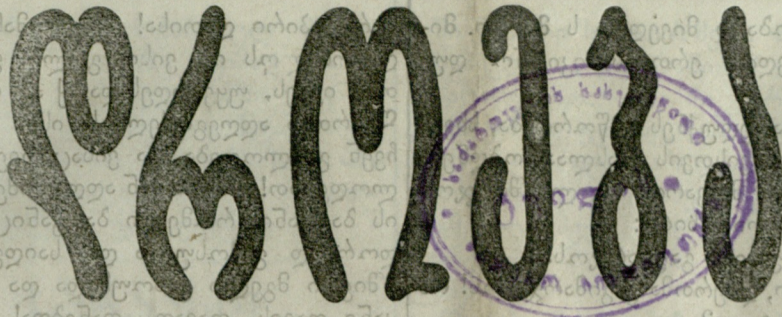

რედაქცია

ბანკის ქუჩაზე, სტ. მედიკოსის და ახ. სტამბაში, ... გავლით და სტ. მედიკოსის სტამბაში.

ბანკსადება

მიიღება ქართული, რუსული, სომხური და ... ღირებულებები ... ბანკსადების ფასი ...

გამოდის კვირაობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით

ისეთი ამბები ხდება ამ ჟამად შვედეთში, რომ ამ ამბების დროს და მსწრაფად შეტყობა, არა-თუ მარტო სანდოებისათვის.

ამის გამო ჩვენი ამბებისათვის ცალკე პირობით „ხალხთა-შორის ტელეგრაფის ამბებისათვის“ თვილინალ ამბებსა და დღემადღეი ნომრებში და „დროებაში“ მუდამ ორი ანუ სამი დამეზა დამეზდება.

„დროების“ ტელეგრაფები

„ხალხთა-შორის ტელეგრაფის ამბებისათვის“ სტამბოლი, 18 (6) იანვარს. დღეს აქ იყო დიდი რჩევა, რომელსედაც დაესწრო ორსაი კაცი.

როგორც გავლენიან კაცებზე; ეს მითომ-განათლებულები შეადგენენ დღეს ჩვენ ძალას;

ამ განათლებულ ახალგაზდობაზე ბევრი ლაპარაკი იყო ჩვენ მწერლობაში ამ ორიოდ წლის წინათ; „დროებაში“ დამტყიცა, რომ ჩვენი მითომ-განათლებული ახალგაზდობა არას დროს არ ზრუნავს თავის სამშობლოზე,

დღეს კეთილს არაფერ არ მოელოდა ჩვენ ნაწაფელისაგან; ამას დამტყიცება აღარ უნდა და მე ეხლა კალამს ვიღებ სხვა აზრით; მე მინდა დაეამტყიცო, რომ ჩვენ ახალგაზდობას არამცტე არ უყვარს ჩვენი დაჩაგრული ხალხი და სამშობლო, იმას არ უყვარს არც სწავლა, — ეს ცოტაა, ჩვენ ახალგაზდობას გვაყვარება მეცნიერება.

მე მგონია ამაზე ღირს ლაპარაკი. ჩვენში საქციენთ თითქმის არაფერი არა ხდება, ერთმანეთს ცოტეს ვიცნობთ და მე მინდა გავაცნო მკითხველებს ის ვითომ-განათლებული ჩინოვნიკობა, რომელმაც ჩაჰყლაპა ჩვენში ბევრი ნიჭიერი ყმაწვილი კაცი.

მერ იპოვნით ამ ახალგაზდობაში კაცს, რომელსაც კურსის დასრულებების შემდეგ განეგრძებლოს თავის მეცნიერების შესწავლა; ჩვენში განათლებული კაცი, რაკი სამსახურში შევა და ადგილს მიიღებს, თავის თავს ჰგონობს იმდენათ ბრძნით, რომ კანონების მეტი ყველაფერი ავიწყდება; ვადასდება ლექციებს და სხვა წიგნებს და გარდამტყიცა მაშინათ, რომელიც ყოველ დღე თითქმის ერთსა და იგივეს სწერს; არ დაფიქრდება არას დროს რა ნაკლუი ყვეანა აქვს კანონს, რითი შეიძლება იმის შესრულება და როგორ უნდა რომელიმე კანონი ისე დასრულოდეს, რომ ამით ჩვენი დაჩაგრული ხალხი უფრო არ დაჩაგრეს; არას დროს არ წაიკითხავს ახალ წიგნებს თავის საგნის შესახებ და

არას დროს არ ეცდება თხზულებების დაწერით ან სხვა გზით ამოიღოს ხმა, გამოსთქვას აზრი თავის საგანზე, თავის მდგომარეობაზე ან საქმეებზე. მეტად დიდი შრომა ჰგონია ჩვენ განათლებულ ჩინოვნიკს, თუ სენატის გარდაწყვეტილება და მოტივები წაიკითხა. „რა ფეხებზე მკილია მეცნიერება, რა ფეხებზე მკილია ხალხი, ოღონდ კი თავის დროზე ავიღო ჯამაგირი; რა მინდოდეს მუშაობა, იმაზე ვიმუშავე, რომ ბევრი დაწერო და ამით თავი გამოვიჩინო ჩემ უფროსის წინ.“ ასე ფიქრობს ჩვენი ვითომ-მეცნიერი უნივერსიტეტელი ჩინოვნიკი.

მართლაც, სადა აქვს იმას დრო, რომ იფიქროს ვილაც გამჭურულ მუშებზე, რომელთაც თავიანთ ჩივილით იმას თავი მოაბეზრეს! ის საშინლათ დალაღულა თავის უფროსის უკან სიარულში. ის თავის უფროსის ლაქია!

მართის სიტყვით, იმდენათ პატივსა სცემენ ესენი სწავლასა, რამდენათაც სწავლა ძალას და ფულს აძლევენ იმათ ჩვენ უძლურ საზოგადოებაში. ახალგაზდა კაცს უნდა უნივერსიტეტის ვათაგება იმიტომ, რომ შეეძლოს სამსახურში კარგი ადგილი მიიღოს, ფული აიღოს გასადღობათ და საქციფოთ, და იბატონოს თავისზე დაბალ ხალხში.

მიჩვენეთ ის განათლებული ჩინოვნიკი, რომელსაც კანონი აედენას ხოლომე უძლურ ხალხის და არა ბოლოების სასარგებლოთ. მიჩვენეთ ის დიპლომაინი ჩინოვნიკი, რომელსაც ემსახურნოს ხალხისთვის და არა თავისთვის!

მე ვამბობდი, თავის მეცნიერება არ უყვართ ჩვენ მეცნიერი ჩინოვნიკებს; მაგრამ ეს კიდევ ცოტაა, ჩვენ ჩინოვნიკებს არ უყვართ საზოგადოთ განათლება. უკანასკნელი მშვირი მუშა საფრანგეთში ან ინგლისში უფრო ცდილობს თავის თავი გაინათლოს, ადევნოს თვალ-ყური ქვეყნის საქმეებს, ვინამც ჩვენი განათლებული ჩინოვნიკი! ჩვენში მეცნიერა უნივერსიტეტელი ჩინოვნიკი, როცა იმან იცის — ვინ არის მამბეტა, ანუ რა არის კანტიტუცია! იმან იცის, რომ რესპუბლიკა და კანტიტუცია თავისუფლებაა, და ამიტომაც მეტად მეცნიერი ჰგონია თავის თავი; სხვას ნულარაფერს ჰკითხავთ ამ საგნებზე, თორემ ვიბასუხებთ, რომ მე პროფესორი არ ვახლავეარ.

რა ფიქვით იმათზედ, რომელნიც, რა ნახავენ ჩვენ განათლებულ ჩინოვნიკებს, აღტაცებით ყვირიან: „შაუმარჯოს განათლებასაო!“ ისინი მოგვავინებენ იმ გამძღარ პარიჟელს, რომელმაც, რა ვაიგო, რა მედროშკეს არაფერ არ უზის და თავისუფაღია, დაიყვინა: „შაუმარჯოს თავისუფლებასაო!“

ჩვენ ცხოვრებას ამაზე უკეთესი განათლება ვერ ვერ დაუბადია და დროა ვიგრძნოთ ამგვარ განათლების უძლურება, უყარვისობა, დროა დავხედოთ თავს და შეგვრცხვებ ჩვენ

ნი მდგომარეობისა, თორემ... თორემ დღევანდელი დამჩაგრულები ხვალ გადიქცივიან დაჩაგრულებათ.

ლიურნი

* * * მს ძირისტეს ნათლის-ღების დღეც ჩვეულებრივის მხიარულობითა და ვაი-ვაგლახით ვიდუმლად წაუღეო ჩვენი და განსაკუთრებით სომხებმა. მხოლოდ ერთი უბედურება მოხდა ამ დღეს: წყალ-კურთხევის შემდეგ, ჩვეულებრივად ჩაკვივდა ხალხი მტკვარში თუ ცხენოსანი და თუ მოცურავი და ამ უკანასკნელებში ერთი დაიხრჩო; ამბობენ, რომ მფერადი იყოვო.

დიდი პარადი იყო ამ დღეს; ამბობენ, სულ ოც-დაათი ათასი ჯარი იყოვო; ამათში ხუთასი კაცი მილიცია, რომელმანც განსაკუთრებული ყურადღება მიიქცია, როგორც თვითონ დიდი მთავრის ძავეასის ნამესტნიკისა, რომელიც ჰხედავდა ამ ჯარს, აგრეთვე აუარებელი მანუყურებელი ხალხისა.

* * * ჩვენ მივიღეთ ბურიილამ ამბავი, რომ ამ ჟამად იქ ვაცხარებული მუშაობა არის გზებისა და ხილბოვირებისაო.

იკვიე კორრესპონდენტი ვაწერს, რომ, რადგან ჩვენში ღიინებული ტაროხებია, ამის გამო აქ დაყენებული ჯარები (რუსის და მილიცია) ძალიან კარგ მდგომარეობაში არისო, არავითარი ავთომყოფობა არა სჩანსო. ამ კარგი ამინდების წყალობით ჯარებისთვის სადგომების ამენება მოუსწვრიათ.

* * * ბორილამ ვაწერენ, რომ იქაურს ხილზე ბაყის გაღახვინების დროს ხშირად ბევრი უწესოება და უსამართლობა ხდებოა; განსაკუთრებით როცა ხამი, სოფლის ხალხი ჩაუყარდებათ მებაყეებს ხელში, ბევრს აწვალებენ და ერთ-ორად ახდეინებენ ამ ბაყს, რომლიდანაც ამდენი ხანია ვერ განვთავისუფდითო.

* * * ძახეთილამ ვეატყობინებენ, რომ სიღნაღის უეზდის სოფლის ჩუმილაყის მღვედელს სოლომოზ იმერლიშვილს გასული წლის 9 ქრისტეშობისთვის სხენებულს სოფელში თავის ხარჯით სავაყო შკოლა გაუსხნია.

* * * ჩვენ ჩაგვიარდა ხელში ერთი ეგზემპლარი დევეშის ბიუეტენისა, რომელიც, როგორც სჩანს, მუთაისში გამოდის ამჟამად. დევეშა პირ-და-პირ შოთს მოდის თურმე იქაურს საზოგადო ძლიებს „ხალხთა-შორის ტელეგრაფის ამბებისათვისაგან“ და იქილამ მუთაისის აგზავნიან. ბიუეტენზე აწერია, რომ ტელეგრაფებზე ხელის-მოწერა უფ. ძირისტეფორე ხუმარადის მალაზიაში შეიძლება, ფასი თვეში ორი მანეთიაო.

* * * შემდეგის ნომრილამ ჩვენ ვიწყებთ ჩვენი ქუთაისელი ახალი კორრესპონდენტის წერილების ბეჭდვას. ამ კორრესპონდენტმა, რომე-

მაგრამ, აი, ამბობენ არ ვჯიჯიო. რატომ? არ შეუქალიათ, თუ არ უნდათ? ...

უფ. ნიკოლაძე იწყებს პარტიებზე ლაპარაკს, ბევრს მისგან გამოგონილ სიტყვებს მათქმევენებს, რომელნიც, რასაკვირველია, ბორჯონი არიან, და ამით მეც ბორჯონად მხდის. ...

მე მხოლოდ ის მაკვირვებს, თუ „უხასიათო ბურჯუნა“ სხვას როგორ უძახის ის. ძლიერი საშუალებაა „ჩემი შენ გითხარიო, გული მოგკალიო“ ...

მლი პარტია თუ არისო და ორი პრინციპიო, ამბობს უფ. ნიკ., მაშ კაცმა ან ერთში უნდა მიიღოსო მოწინაწილობა ან მეორეშიო. ...

ეს არის მათი პრინციპები: ერთს უნდა, რომ სიკეთისთვის შრომა საქმიანო იყოს, და მეორეს კი საპატიო იყოს. ...

ამნაირ პრინციპების მქონე პარტიები არიან: ერთი—პარტია სალახანებისა და მეორე—პარტია დედობრებისა. არც ერთს და არც მეორეს საქვეყნო სიკეთე მიზნათ არ ვადაცხვიათ, არამედ ნატყვრად ჰრჩებიან. ...

მე, არც ერთს არც მიმხრობას და არც ბრძოლას არ ექნება ადგილი. ბრძოლას იმიტომ არ ექნება ადგილი, რომ უფნებელს, ვინც უნდა იყოს, არ ებრძვიან. ...

მე ესტყვი, რომ რომლისავე დახმარება მაშინ შეიძლება, როცა ის ნამდვილ საქმეს დაიწყებს, საზოგადოების ნამდვილ საქმიანობის სამსახურს მიადგება—მეტეი. ...

ეს „დაუხმარებლობა“ სარგებლობა არისო, ეს სხვის სიკეთით სარგებლობა და სიავის აცილება არისო, ამბობს კიდევ უფ. ნიკოლაძე. ...

იმიტომაც ჩვენს ვაჟბატონებს არ მოუკიდნიათ ხელი საქმისთვის, რომ ხელის მოკიდება და გათავება ერთი არ არის, რომ დაწყებიდან გათავებამდე შორეა; ...

რაც შეეხება გულ-ხელ დაკრფილობას, ესეც უფ. ნიკოლაძეს დაწამება არის. მე სხვას ვუმტყუნებ უსაქმიანობას და უფ. ნიკოლაძე მეუბნება, შენ ხელ დაკრფილი ჯდომაც გინდაო. ...

მხლა ენახათ, უფ. ნიკოლაძემ როგორ იცის რაზმის გამორჩევა და მაშინ დადგომა. მე სხვის რაზმში დამდგარვარ ხოლმეო, ის მეუბნება. მსეც კეთილი! რაზმში დამდგარა და მერმე ამბობს, რომ ეს სხვისი რაზმიო. ...

შითომ ერთი წინააღმდეგობა მობრძოვო უფ. ნიკოლაძემ. ბავსინჯე მისი ძღვენი; ენახე, რომ არ ვარვად ამიტომ თვითონ მას წაუფლებ მისვე ძღვენს. ...

კაცსეო, და ესეც რად უძახითო, მე უბნება უკ. ნიკოლაძე, ჩვენს წინააღმდეგ პარტიას უფნებელსო?

აკი თვითონ უფ. ნიკოლაძე ამბობს თავის სტატიის დასაწყისში, რომ მისი მიმართულება „ღროებას“ არ მიეწერებაო, და ვინც სხვაფერ მოიქცევა, ის უსწინდისო იქნებაო?

მხლაკი მიჩჩეეს, რომ უფ. დ. ანხაბაძის მიმართულობა მთელს პარტიას მიეწერო!

მე, როგორც უფ. ნიკოლაძის განსაკუთრებით მომართულება არ მიმიწერია „ღროებისთვის“, ისე არც ესეცა მინდა ერთის კაცის მიმართულება მთელს პარტიას მიეწერო. ...

უფ. ს. მესხს რაც სხვებს არ ეთქვას, უფ. ს. მესხმა მხოლოდ ეს მიიხრა: როცა „ღროებაზე“ ლაპარაკობთო, მაშინ მოქმედებაზე სჯა უადგილოაო. ...

რაც სხვებს არ ეთქვას, უფ. ს. მესხმა მხოლოდ ეს მიიხრა: როცა „ღროებაზე“ ლაპარაკობთო, მაშინ მოქმედებაზე სჯა უადგილოაო. მეც ამასვე მინდოდა მეჭაუხუნა, მაგრამ მივიღე მისი „სიტყვა და საქმე“, რომელიც უსარგებლოდ ჰხდის ჩემს პასუხსა. ...

მაზეთზე ამბობთ, თუ თანამშრომლებზეო? მკითხავს უფ. ს. მესხი. რასაკვირველია, კაცებზე და არა ქალაქალებზე. ...

რაც შეეხება „ღროების“ გავლენას, იმ რიგად, როგორც ამბობს უფ. ს. მესხი, — მე აქ ხარის და ბუზის იგავი მაგონდება. „ღროება“ ითვისებს იმას, რაც „გარემოებამ“ თავის თავად მოიტანა, ცუდთან კეთილიც; ერთი ჭირი მარგებელიაო.

ნაწერსა არასოდეს არ მოელოებოდა საქმე; ეს მწერალს მოელოებოდა, და არა ათასში ერთსეოდ, არამედ ყოველთვის, როცა საქმროა: მწერალმა რომ მიიხრას, მიწა ჰბრუნავსო, მე ვეტყვი: კეთილი იყოს ამის ცნობა, ჰბრუნავს და იბრუნოს. ...

ამას ვამბობ მე ჩვენის ქვეყნის შესახებ, სადაც სამუშაო ბევრია და მუშები ცოტა, სადაც სრული შრომის განაწილება, საქმის უფნებელად, არ შეიძლება.

მაქახელაძე პარტია, (27) 15 ნოემბერი

ბანსხალეხანი

LA VELOUTINE (ველუტინი) ერთნაირი ბრინჯის კაუტნი (უმარილი), ბისმუტით გაკეთებული. ისეთი ზედმოქმედება აქვს ადამიანის ხორცის კანზე, რომ ალბოზს და ახალგაზდა ადამიანის კანს დაამსგავსებს. მანს ეკერება და არა სჩანს. შ. ძაი — გამომგონი pommade satin (აბლასის პომადე) ხელების კანის რბილად შესანახად; ზამთარში არ დაუსკდება ხელის კანი, ვინც ამ პომადას ხმარობს. 9, Rue de la Paix, Paris 156-95

წალკოტი თქმული ღამით ბივიზილისაგან ისე იდება სხვა და სხვა წიგნის მალაზიებში.

თუილისის სამაქურნალო

(4 აპრილის სახსოვრად)

მოეწინს მადანზე, ჩიტახოვის სახლებში ავთამუფებს მიიღებენ ყოველ დღე, კვირას გარდა, დილის 8 საათიდან დილის 10 საათამდე.

მ. რ. შაბათს: ექიმი მინკიევიჩი — ხორბულ ავთამუფობისათვის, ბარალევიჩი და ლისიცივი — შინაგანი ავთამუფობისათვის.

ს. მ. შაბათს: მერმიშევი და მარკაროვი — შინაგანი ავთამუფობისათვის, მამამშევი — თვალის ექიმი.

მ. თ. შაბათს: ლისიცივი — შინაგანი ავთამუფობისათვის, მუხარბიანიცი — გენერალური ავთამუფობისათვის.

ხ. თ. შაბათს: მერმიშევი — შინაგანი ავთამუფობისათვის.

პ. ა. შ. კევს: ლისიცივი და მსატუროვი — შინაგანი ავთამუფობისათვის და მინკიევიჩი — ხორბილისათვის.

შ. შაბათს: მერმიშევი და მარკაროვი — შინაგანი ავთამუფობისათვის, მამამშევი — თვალის ავთამუფობისათვის.